

Sygn. akt IV U 1486/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Kozioł

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2022 r. we W.

sprawy z odwołania A. B.

od decyzji Prezesa (...) Oddziału (...) we W.

z dnia 15 czerwca 2021 r. znak: (...)

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa (...) Oddziału (...) we W. z dnia 15 czerwca 2021 r. w pkt. 2 w ten sposób, że uchyła nałożony w tym punkcie na wnioskodawcę A. B. obowiązek zwrotu kwoty 1.133 zł z tytułu zasiłku chorobowego za okres od 13 stycznia 2021 r. do 22 stycznia 2021 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.06.2021 r. (znak (...)) **Prezes (...)** w punkcie 1 ustalił nadpłatę zasiłku z tytułu objęcia kwarantanną wnioskodawcy A. B., wypłaconego za okres od 13.01.2021 r. do 22.01.2021 r. w kwocie 1400 zł z powodu wyłączenia rolnika z ubezpieczenia społecznego wstecz. Organ wskazał, że decyzja o wyłączeniu z ubezpieczenia wydana została dnia 30.04.2021 r. Kwota 267 z została potrącona z nadpłaconych składek na ubezpieczenie. Kwota do zwrotu wynosi 1133 zł. W punkcie 2 organ wskazał, że ponieważ wnioskodawca był pouczony o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń, a mimo zajścia tych okoliczności pobierał przesyłane świadczenie, to zobowiązany jest do zwrotu kwoty 1133 zł.

W odwołaniu od decyzji **ubezpieczony A. B.** wniósł o uchylenie decyzji o zwrocie nienależnie pobranego zasiłku. Podkreślił, że chorobę przechodził w styczniu 2021 r., nie mając pojęcia, że został wyłączony z KRUS. Podkreślił, że gospodarstwo rolne posiada od 2006 r. O zmianie areálu dowiedział się przypadkiem w kwietniu 2021 r., sam poinformował o tym KRUS, zaś jego dzierżawa gospodarstwa w powiecie (...) nie została uznana z przyczyn formalnych, wnioskodawca zgłosił się zatem do ubezpieczenia w KRUS w K., nie mógł jednak dokonać zgłoszenia wstecz. Wnioskodawca podkreślił, że składając wniosek o zasiłek nie był świadomy, że mu się on nie należy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia. Wskazał, że wobec okoliczności, iż w spornym okresie wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, pobrany przez niego zasiłek, jako świadczenie nienależne, podlega zwrotowi.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. B. urodził się w (...) r. Od 2006 r. jest rolnikiem, posiada gospodarstwo w Gminie O., gdzie posiada ziemię na własność, a także dzierżawi ziemię w powiecie (...). Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od 17.05.2006 r.

W lipcu 2020 r. geodeta wykonywał powykonawczą mapę geodezyjną domu ubezpieczonego. Areal ziemi rolnej wnioskodawcy w gminie O. po budowie domu zmniejszył się o teren zabudowy gospodarstwa domowego, przy czym zmniejszenie to nastąpiło minimalnie poniżej hektara przeliczeniowego. Geodeta złożył dokumentację do Powiatu, nie poinformował jednak ani ubezpieczonego, ani KRUS. Starosta (...) naniósł zmianę na mapy, również nie informując wnioskodawcy o zmniejszeniu arealu.

O zmniejszeniu arealu w O. wnioskodawca dowiedział się przypadkiem w kwietniu 2021 r., kiedy zwrócił się do Urzędu Miasta w O. o zaświadczenie w przedmiocie wielkości arealu. Niezwłocznie sam przekazał informacje KRUS w T.. Chciał wyjaśnić sprawę, wskazał bowiem, że od 16 lat dzierżawi duże gospodarstwo rolne w N. woj. (...), łącznie areal jest bardzo duży, więc wnioskodawca spełnia warunki, by podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników. Umowa dzierżawy nie została uznana przez KRUS w T. za wystarczającą dla objęcia wnioskodawcy ubezpieczeniem z powodu braku zgłoszenia umowy do Gminy, w której dzierżawione jest gospodarstwo rolne (brak potwierdzenia umowy przez Gminę). Wnioskodawca nie wiedział, że niezgłoszenie umowy do Gminy w 2006 r. może skutkować nieuznaniem go za rolnika, a tym samym wyłączeniem go z ubezpieczenia.

Wnioskodawca został wyłączony z ubezpieczenia rolników decyzją z 30.04.2021 r., z datą wsteczną - od 15.07.2020 r.

Wnioskodawca zgłosił się do ubezpieczenia społecznego rolników w KRUS K., gdzie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników od 5.05.2021 r.

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach rentowych,

przesłuchanie wnioskodawcy k. 28

W okresie od 13.01.2021 r. do 22.02.2021 r. wnioskodawca był zakazany wirusem (...)19. Uzyskał z tytułu objęcia kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z (...)19 zasiłek w kwocie 1400 zł, na mocy decyzji z 8.02.2021 r. Zasiłek został wypłacony wnioskodawcy.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty zgromadzone w aktach rentowych

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Jak stanowi art. 52 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zasady zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz ustalania odsetek za opóźnienia w wypłacie świadczeń określają przepisy emerytalne oraz przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa.

Jak wynika z art. 84 ust. 1, 2 i 6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym w dacie decyzji, osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11 (ust.1). Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania, 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia (ust. 2). Jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość,

obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot (ust. 6).

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, których autentyczności i zgodności z prawdą nie kwestionowała żadna ze stron, a nadto na podstawie zeznań wnioskodawcy, które jako spontaniczne, logiczne i znajdujące potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym z dokumentów Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Wnioskodawca wyczerpująco opisał przyczyny braku świadomości istnienia podstaw do niepodlegania przez niego ubezpieczeniu społecznemu rolników w styczniu 2021 r.

W ocenie Sądu, pomimo wyłączenia wnioskodawcy decyzją z 30.04.2021 r. z ubezpieczenia społecznego rolników z datą wsteczną – od 15.07.2020 r., brak podstaw do przyjęcia, by ziściły się przesłanki zwrotu pobranego zasiłku przez wnioskodawcę.

Okoliczność, że wnioskodawca uzyskał za okres od 13.01.2021 r. do 22.02.2021 r. z tytułu objęcia kwarantanną, nadzorem epidemilologicznym lub hospitalizacją w związku z (...)19 zasiłek w kwocie 1400 zł, na mocy decyzji z 8.02.2021 r., i że zasiłek ten został wypłacony wnioskodawcy, była w niniejszej sprawie bezsporna. Bezspornie również wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w styczniu 2021 r.

Spór między stronami dotyczył kwalifikacji wypłaconych wnioskodawcy świadczeń jako nienależnie pobranych i zasadności nałożonego na wnioskodawcę obowiązku zwrotu świadczenia.

W ocenie Sądu w świetle zgromadzonych dowodów nie było podstaw do uznania wypłaconego wnioskodawcy świadczenia za świadczenie nienależnie pobrane i podlegające zwrotowi w rozumieniu art. 84 ustawy systemowej.

Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się, zgodnie z art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej, świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania. W niniejszej sprawie pouczenia takiego wnioskodawca nie otrzymał. Organ rentowy reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie przedstawił w toku postępowania dowodu, by takie pouczenie było wnioskodawcy udzielone.

Po wtóre, zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 84 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia. W ocenie Sądu okoliczności faktyczne niniejszej sprawy wskazują, że wnioskodawca nie tylko nie wprowadził świadomie w błąd organu rentowego, ale sam zgłosił do organu nieprawidłowości i usiłował je wyjaśnić. To wnioskodawca poinformował KRUS o obniżeniu jego areálu poniżej 1 ha przeliczeniowego, o czym dowiedział się w kwietniu 2021 r. z zaświadczenia Urzędu Miejskiego. Wnioskodawca o zmniejszeniu tym wcześniej nie wiedział, pomimo, że zmiany w lipcu 2020 r. zostały zgłoszone do Urzędu Miejskiego we T. przez geodetę. Podkreślić należy, że wnioskodawca dysponował dzierżawionym gospodarstwem rolnym w woj. (...), przez co nawet zmniejszenie areálu w O. poniżej 1 hektara nie wpływało w jego mniemaniu na utratę przez niego statusu rolnika. Wnioskodawca nie wiedział, że umowa, jaką zawarł z rodzicami 16 lat temu nie została potwierdzona we właściwej Gminie, i że będzie to skutkowało wyłączeniem go z ubezpieczenia społecznego rolników od daty potwierdzenia zmniejszenia areálu, tj. od lipca 2020 r., aż do daty ponownego skutecznego zgłoszenia. Podkreślenia wymaga, że do wyłączenia wnioskodawcy z ubezpieczenia społecznego rolników doszło z datą wsteczną, w dniu 30.04.2021 r. wówczas bowiem wyłączono wnioskodawcę z ubezpieczenia od dnia 16.07.2020 r.

W ocenie Sądu sporne świadczenie było nienależnie wypłaconym, ale nie podlegało kwalifikacji jako nienależnie pobrane i podlegające zwrotowi w rozumieniu art. 84 ustawy systemowej.

Z powyższych względów Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego było uzasadnione. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477 (14) § 2 k.p.c. w ten sposób, że uchylił nałożony w punkcie 2 decyzji obowiązek zwrotu kwoty 1133 zł z tytułu zasiłku chorobowego za okres od 13.01.2021 r. do 22.01.2021 r.